

## A központi költségvetés finanszírozása és adósságának alakulása

2016. november

### 1. Állományi adatok

**A központi költségvetés adóssága november** végéig 790,2 milliárd forinttal **növekedett** négy, egymást részben ellensúlyozó tényező következtében:

- **Az első tényező** a kedvező piaci helyzetben megvalósított nettó forintkibocsátás – döntően a lakosságnak közvetlenül értékesített állampapírokból – 2 213,2 milliárd forint összegben, ami a költségvetés éves hiányát és részben a lejáró devizaadósságot finanszírozza. A Kincstári Egységes Számla ennek következtében 1 137,2 milliárd forinttal növekedett az év végéhez képest.
- **A második – előbbivel ellentétes hatású – csökkentő tényező** a nettó deviza lejárat 1 364,7 milliárd forint értékben, amit forintkibocsátások finanszíroztak.
- **A harmadik, ami csökkentő hatású tényező** a forint árfolyamának az elmúlt év végéhez képest bekövetkezett erősödése, amely az adósság devizában fennálló részének forintban számított nyilvántartási értékét 39,7 milliárd forinttal csökkentette.
- **A negyedik, amely szintén csökkentő hatású tényező** a deviza-keresztárfolyamok változása, ami az állam partnerkockázatát csökkentő mark-to-market betétállományokat csökkentette 18,6 milliárd forint összegben.

Az előzetes adatok szerint november végén a **központi költségvetés forint- és devizaadóssága** az alábbiak szerint alakult:

A központi költségvetés adósságának alakulása 2016-ban, milliárd forint

|                                      | 2015 december 31.    |           | kibocsátás<br>(növekedés) | törlesztés<br>(csökkenés) | egyéb<br>változás | nettó változás | 2016. november       |           | változás     |
|--------------------------------------|----------------------|-----------|---------------------------|---------------------------|-------------------|----------------|----------------------|-----------|--------------|
|                                      | előzetes<br>állomány | Megosztás | I-XI hónap                |                           |                   |                | előzetes<br>állomány | Megosztás | százalékpont |
| 1. Forint                            | 16 207,936           | 65,62%    | 9 359,547                 | 7 146,303                 | 0,000             | 2 213,244      | 18 421,180           | 72,3%     | 6,6%         |
| 1.1. Hitel                           | 694,107              | 2,81%     | 170,918                   | 0,000                     | 0,000             | 170,918        | 865,025              | 3,39%     | 0,6%         |
| 1.1.1. Külföldi                      | 694,107              | 2,81%     | 170,918                   | 0,000                     | 0,000             | 170,918        | 865,025              | 3,39%     | 0,6%         |
| 1.1.2. Belföldi                      | 0,000                | 0,00%     | 0,000                     | 0,000                     | 0,000             | 0,000          | 0,000                | 0,00%     | 0,0%         |
| 1.2. Állampapír                      | 15 513,830           | 62,81%    | 9 188,629                 | 7 146,303                 | 0,000             | 2 042,326      | 17 556,155           | 68,87%    | 6,1%         |
| 1.2.1. Piaci értékesítésű            | 15 462,312           | 62,60%    | 9 188,629                 | 7 134,798                 | 0,000             | 2 053,831      | 17 516,143           | 68,72%    | 6,1%         |
| 1.2.1.1. Kötvény                     | 11 043,375           | 44,71%    | 2 446,093                 | 1 953,480                 | 0,000             | 492,613        | 11 535,988           | 45,26%    | 0,5%         |
| 1.2.1.2. Diszkont kincstárjegy       | 901,552              | 3,65%     | 2 895,222                 | 2 717,946                 | 0,000             | 177,275        | 1 078,827            | 4,23%     | 0,6%         |
| 1.2.1.3. Lakossági állampapír        | 3 517,385            | 14,24%    | 3 847,314                 | 2 463,372                 | 0,000             | 1 383,942      | 4 901,327            | 19,23%    | 5,0%         |
| 1.2.2. Nem piaci értékesítésű        | 51,518               | 0,21%     | 0,000                     | 11,505                    | 0,000             | -11,505        | 40,013               | 0,16%     | -0,1%        |
| 2. Deviza                            | 7 735,799            | 31,32%    | 176,712                   | 1 541,391                 | -39,697           | -1 404,375     | 6 331,424            | 24,84%    | -6,5%        |
| 2.1. Hitel                           | 1 696,806            | 6,87%     | 0,000                     | 515,518                   | -8,756            | -524,273       | 1 172,532            | 4,60%     | -2,3%        |
| 2.1.1. Külföldi                      | 1 614,229            | 6,54%     | 0,000                     | 492,008                   | -8,128            | -500,136       | 1 114,093            | 4,37%     | -2,2%        |
| 2.1.1.1. Nemzetközi hitelcsomag (EU) | 469,680              | 1,90%     | 0,000                     | 469,350                   | -0,330            | -469,680       | 0,000                | 0,00%     | -1,9%        |
| 2.1.1.2. Egyéb                       | 1 144,549            | 4,63%     | 0,000                     | 22,658                    | -7,798            | -30,456        | 1 114,093            | 4,37%     | -0,3%        |
| 2.1.2. Belföldi                      | 82,576               | 0,33%     | 0,000                     | 23,510                    | -0,627            | -24,137        | 58,439               | 0,23%     | -0,1%        |
| 2.2. Állampapír                      | 6 038,993            | 24,45%    | 176,712                   | 1 025,873                 | -30,941           | -880,102       | 5 158,891            | 20,24%    | -4,2%        |
| 2.2.1. Külföldi                      | 5 198,881            | 21,05%    | 42,300                    | 543,066                   | -29,079           | -529,845       | 4 669,036            | 18,32%    | -2,7%        |
| 2.2.1.1. Devizakötvény               | 5 198,881            | 21,05%    | 42,300                    | 543,066                   | -29,079           | -529,845       | 4 669,036            | 18,32%    | -2,7%        |
| 2.2.2. Belföldi                      | 840,112              | 3,40%     | 134,412                   | 482,807                   | -1,862            | -350,257       | 489,855              | 1,92%     | -1,5%        |
| 2.2.2.1. Devizakötvény               | 840,112              | 3,40%     | 134,412                   | 482,807                   | -1,862            | -350,257       | 489,855              | 1,92%     | -1,5%        |
| Összesen                             | 23 943,735           | 96,94%    | 9 536,259                 | 8 687,694                 | -39,697           | 808,869        | 24 752,604           | 97,11%    | 0,2%         |
| Egyéb kötelezettség                  | 755,983              | 3,06%     | 1 535,466                 | 1 547,966                 | -6,140            | -18,640        | 737,343              | 2,89%     | -0,2%        |
| MINDÖSSZESEN                         | 24 699,718           | 100,00%   | 11 071,725                | 10 235,659                | -45,836           | 790,229        | 25 489,947           | 100,00%   | 0,0%         |

A **központi költségvetés devizaadóssága** november végéig 1 404,4 milliárd forinttal 6 331,4 milliárd forintra csökkent az elmúlt év végéhez képest. A devizaadósság részaránya a 2015. év végi 31,3 százalékos szintről 24,8 százalékos szintre csökkent a teljes adósságon belül.

A **költségvetés forintadóssága** november végéig 2 213,2 milliárd forinttal nőtt, és 18 421,2 milliárd forintot ért el, a forintrészarány elérte a teljes államadósság 72,3%-át. 2015. decemberében ez az arány 65,6% volt.

November végén a lakossági állampapírok állománya 4 901,3 milliárd forintot tett ki, ami 1 383,9 milliárd forint növekedést jelent 2015. december vége óta. A lakossági ügyfelek által vásárolható, egy évnél hosszabb futamidejű *Prémium Magyar Államkötvény* és a *Bónusz Magyar Államkötvény* együttes állománya 2016. november végén 263,4 milliárd forintos ez évi növekedés hatására 1 461,8 milliárd forintot tett ki. Megfigyelhető tehát, hogy a lakosság a hosszabb futamidejű állampapírokat is keresi. A kamatozó kincstárjegyek állománya 2 969,5 milliárd forint volt november végén, ami 1 072,5 milliárd forinttal haladta meg az év végi állományt.

A *külföldi befektetők állampapír állománya* novemberben 67,6 milliárd forinttal csökkent az előző hónaphoz képest. A külföldi állomány 99,8%-a, 3 602,8 milliárd forint államkötvény és 0,2%-a, 5,5 milliárd forint diszkontkincstárjegy. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje november végén 5,4 év volt, amely kismértékű csökkentést jelent az előző hónap végéhez képest.

A deviza-államadósság kockázatainak csökkentése érdekében az ÁKK Zrt. swap műveleteket köt, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt.-nél elhelyezésre kerülő fedezeti összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron. Az elmúlt években az egyéb devizák (főként az USD, illetve a CHF) jelentősen felértékelődtek az euróhoz képest, az emiatt keletkező többletadósságot viszont a swapkötéssel sikerült kizárni. A vizsgált időszakban az egyéb kötelezettségek állománya 18,6 milliárd forinttal csökkent, és november végén 737,3 milliárd forintot tett ki, ami a teljes államadósság 2,9%-át teszi ki.

## 2. Kamatok, hozamok alakulása

A *diszkontkincstárjegyek* novemberi aukcióin a havi átlagos fedezettség az előző havi 2,5-ről 2,6-re emelkedett. A *kötvényaukciókon* a fedezettség az előző havi 4,2-hez képest nem változott.

A *3 hónapos diszkontkincstárjegy* utolsó novemberi aukcióján az átlaghozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz viszonyítva 12 bázisponttal csökkent, és 0,25%-ot tett ki. A *12 hónapos kincstárjegy* utolsó novemberi aukcióján a kialakult átlaghozam 0,47% lett, amely 4 bázisponttal alacsonyabb az októberi értéknél.

A *3 éves kötvényaukción* a hozam 7 bázisponttal 1,22%-ra csökkent az utolsó októberi aukción kialakult átlaghozamhoz viszonyítva. Az *5 éves kötvény* utolsó novemberi aukcióján az átlaghozam 2,18%-ot ért el, ami 40 bázisponttal magasabb az utolsó októberi aukcióhoz képest. A *10 éves kötvény* 3,51%-os átlaghozama 54 bázisponttal haladja meg az utolsó októberi aukción kialakult átlaghozamot.

Budapest, 2016. december 7.

Barcza György  
vezérigazgató